

løbet skal være en Trediedel, idet man har ment — hvilket ogsaa jeg finder rimeligt — at det har saa overordentlig liden Interesse for Statskassen, da der kun er Tale om meget smaa Beløb, om den ene eller den anden Brøt vælges, hvorimod det er af Interesse for en Kommune som Fredericia, der paa mange Maader har lidt Ulemper ved Fæstningen, at den slipper med kun at betale det mindre Beløb, en Trediedel af Værdiforhøjelsen. Som Følge deraf tillader jeg mig at anbefale det høje Ting at vedtage Lovforslaget i den Skikkelse, i hvilken det er vedtaget i Folketinget og oversendt til Landstinget.

Hedemann: Som Ordfører for det Udvalg, der behandlede denne Sag i Fjor her i Landstinget, skal jeg tillade mig at fremsætte et Par Bemærkninger. Det vil erindres, saaledes som det ogsaa nu blev fremhævet af den højtærede Krigsminister, at Landstingets Udvalg i Fjor begrænsede Lovforslaget fra at omfatte hele Fæstningen i Fredericia til kun at omfatte Citadallet, og i den Form blev det enstemmig vedtaget. Nu har det høje Folketing gjort en yderligere Indskrænkning, idet det kun vil have, at Lovforslaget skal omfatte det Terrain, Demarationsterrainet, som ligger foran Citadallet. Hermed ere faktisk de tre første Paragraffer af det Lovforslag, som Landstinget vedtog i Fjor, faldne bort, og der bliver kun den fjerde Paragraf tilbage, den om Demarationsterrainet. Folketinget har dog udvidet Lovforslaget noget i Omfang ved at optage Bestemmelsen om Ekspropriationskommissionen, som findes i Lovforslagets § 2, en Bestemmelse, som, efter hvad den højtærede Krigsminister udtalte, vistnok er temmelig overflødig, idet Krigsministeriet jo havde det i sin Haand at foretage en Vurdering paa den Maade, man mente var rigtig. Jeg tror nu, det vilde have været heldigere for Kommunen, om selve Afhændelsen eller Værdiforhøjelsen blev bestemt ved en umiddelbar Forhandling mellem Regeringen og Kommunen og ikke ved en Ekspropriationskommission. Men naar Regeringen og Kommunen kunne blive enige om dette, skal jeg ikke have noget imod det. Det vil naturligvis koste nogle Penge, saa den Fordel, som Statskassen skulde have af Ophævelsen af Servitutten, og som man i Folketinget i Fjor lagde saa stor Vægt paa, vil derved blive temmelig betydelig forringet. Saaledes som Lovforslaget nu foreligger, bliver altsaa ikke Citadallet i Fredericia Fæstning nedlagt; det bliver staaende, men faar uden for sine Volde en Række Bygninger paa 2

til 3 Etager — jeg ved ikke hvor høje — hvorved efter min Opfattelse Betydningen af Citadallet faktisk vil være lig med Null. Jeg kunde derfor have ønsket, at det høje Folketing var blevet staaende ved den Affattelse, som Landstinget i Fjor gav Lovforslaget, hvorved man begyndte med at nedlægge Citadallet og som Følge deraf ophævede Servitutten. Nu gaar man den modsatte Vej, man ophæver Servitutten uden for Citadallet, og derved nedlægger man faktisk Citadallet uden dog at sige det. Men da den høje Regering er tilfreds med den Form, Lovforslaget har faaet, skal jeg for mit Vedkommende ikke lægge nogen Hindring i Vejen for dets Fremme, og jeg skal anbefale mine ærede Meningsfæller at lade det gaa videre uden Udvalg.

Schulz: Efter at den højtærede Krigsminister har udtalt sig om Hensigten med Forslaget, og efter at ligeledes det ærede 10de kongevalgte Medlem (Hedemann) har givet en Fremstilling af Sagens Historie, skal jeg indskrænke mig til at give nogle Oplysninger om de stedlige Forhold, som dette Lovforslag berører. Det samlede Areal, som Lovforslaget tilfigter at frigøre for Servitut, udgør ialt 341,600 Kv.-Alen, men deraf er der allerede udlagt til Døvstummeinstituttet, til Garnisonshjugehuset og til et Anlæg til Havneplads og vil der desuden blive udlagt til Gader ialt 219,550 Kv.-Alen. For disse Arealers Vedkommende vil det være fuldstændig uden Betydning for Fredericia Kommune, om Servitutten bliver bibeholdt eller ophævet. Det vil saaledes kun være 122,050 Kv.-Alen eller godt en Tredjedel af hele Arealen, som ved Servitutens Ophævelse kan overgaa til Bebyggelse. Jeg skal gøre opmærksom paa den ringe Værdi, der efter de gængse Priser er til Stede for Byggegrunde, navnlig i den Del af Kommunen, hvor dette Areal ligger. Jeg tror ikke, at Værdien vil kunne sættes højere end til 2 Kr. for de bedste Grunde, og for en Del af Grundene, hvor der er Mosedrag, vil den vistnok synke ned til 50 Ore pr. Kv.-Alen. Men den Indtægt, Kommunen ved Salg af disse Grunde kan opnaa, forslaar aldeles ikke til at bære de Udgifter, der ville medgaa til Gadeanlæg med tilhørende Kloak-, Gas- og Vandledninger. Det vil saaledes ses, at nogen direkte pædagogisk Fordel for Kommunen er slet ikke til Stede. Lovforslagets Værdi maa altsaa siges at ligge i den Betydning, det vil have for Kommunen at faa sin Udvikling med Hensyn til Bebyggelse henvist netop til dette Sted, men ogsaa Betydningen heraf forringes i høj Grad, fordi